

Leiding ervaart dat ouders steeds mondiger en kritischer worden. Ouders voelen zich intensiever dan vroeger betrokken bij hun kinderen. Ze willen weten wat er op Scouting met hun kind gebeurt en hoe hun kind begeleid wordt. Een goede verstandhouding en samenwerking met ouders is daarom belangrijk als je leiding geeft. Maar dat contact met de ouders is voor sommige (jonge) leiding nog wel eens lastig of een kind nu een beperking heeft of niet. Hoe spreek je ouders aan, geef je een hand? Welke ruimte geef je aan ouders in een gesprek? Waar grijp je in? Wat vertel je hen wel of niet over hun een kind. Hoe vertel je een ouder dat een kind ongewenst gedrag heeft gehad op de opkomst. Hoe reageer je als ouders onredelijke eisen stellen? Hiervoor is er een training 'Omgaan met ouders'. Daarnaast is er voor scouts met een beperking nog een aantal extra aandachtspunten. Info over deze training kun je opvragen bij het trainersteam van je regio of bij een provinciaal steunpunt van jouw regio, mits dat er is.

Als je leiding geeft aan scouts met een beperking, is het belangrijk dat je een goed contact hebt met de ouders en of verzorgers van je scouts. Zij kennen hun kind het beste en zijn al vanaf zijn geboorte betrokken. Ze hebben vaak nuttige en praktische informatie over hoe je met hun kind kunt omgaan. Maak hier dan ook gebruik van zodat je niet weer het wiel uitvindt met een kind met een beperking. Er is vaak lang gezocht naar een aanpak die werkt. Soms zijn ook ouders nog zoekend naar wat wel en niet werkt. Maar daarom kun je juist van hun ervaringen profiteren. Zorg daarom dat je veel aandacht besteedt aan een goed contact met de ouders. Als een kind niet thuis woont maar in een tehuis of bij pleegouders, is het belangrijk dat je het contact onderhoudt met de verzorgers. We willen je hierbij een aantal tips geven en je waarschuwen voor sommige valkuilen.

8.1 Aanspreekpunt

Het is voor ouders en verzorgers prettig om te weten bij wie ze met al hun vragen terecht kunnen. Spreek af wie in je team het aanspreekpunt voor ouders en verzorgers is. Dit kan de teamleider zijn, maar ook een leider die het meeste affiniteit heeft met deze doelgroep. Dit geldt alleen voor scouts die lid zijn van een reguliere groep. Bij een speciale groep of speltak, kun je afspreken dat je de ouders verdeelt onder de leidinggevendenden. Hiermee hebben de ouders een vast persoon waar ze naar toe kunnen met vragen o.i.d.

De eerste kennismaking met Scouting

Veel ouders vinden het soms lastig om hun kind met een beperking bij anderen achter te laten. Men heeft al vaak een geschiedenis en men is bezorgd. Scouting is daarbij avontuurlijk en grensverleggend, dat geldt ook vaak voor de ouders die hun kind bij jou achterlaten. Stel hen gerust, vertel kort hoe een opkomst er uitziet, hoe je hun kind veiligheid en zorg biedt. Toon begrip voor hun bezorgdheid. Dat doe je niet door te zeggen het komt wel goed, maar door hen te woord te staan aan het begin en einde van de opkomst en in te gaan op hun vragen en hun zorg serieus te nemen.

Zorg dat je vanaf dag één weet wat de beperking is, welke medicatie het kind heeft en wat bepaalde bijzonderheden van het kind zijn. Zorg dat je de contactgegevens van de ouders hebt voor het geval het niet goed gaat.

De eerste kennismaking op de opkomst

Als een kind wordt aangemeld bij de groep, kun je het eerst een paar keer laten meedoen. Zo kan het kind kijken of hij het leuk vindt. Voor sommige kinderen kan de eerste keer een deel van een opkomst

al genoeg zijn om kennis te maken en vervolgens kun je dit langzaam opbouwen. De leiding kan ook kijken of het kind kan meekomen in de groep. Samen met de ouders/verzorgers spreek je een kennismakingsperiode af van een paar keer. Na deze kennismakingsperiode kan het kind zelf aangeven of het bij Scouting wil blijven. Andersom geldt dat je als leiding het kind leert kennen en kunt bekijken of het kind in de groep past. Het team zal goed moeten doorspreken of een kind binnen de Scoutinggroep past. Dit klinkt nogal zwaar, maar uit ervaring is gebleken dat je als leidinggevenden beter aan het begin je twijfels en motivaties kunt uitspreken dan wanneer een kind al lid is van de groep. Natuurlijk neemt het team niet alleen de beslissing of een kind wel of niet bij de groep komt.

Ook ouders zullen veel drempels ervaren en wellicht wat voorzichtig zijn, omdat ze ook vaak teleurgesteld zijn bij het zoeken naar een geschikte vrijetijdsbesteding voor hun kind. Wees hierin altijd open en eerlijk naar ouders. Het voorkomt voor iedereen een teleurstelling. Maar misschien is het kind beter af bij een buurgroep die een speciale groep heeft voor deze beperking. Of kan het in een reguliere speltak beter meedraaien. Wees eerlijk naar ouders en leg uit waarom het kind in een andere groep beter af is. Daar start dan opnieuw een kennismaking.

In gesprek met de ouders en verzorgers

Als je nieuwe scout een aantal opkomsten heeft meegedaan en wil blijven, kun je met de ouders en verzorgers verder kennismaken. Spreek dit moment vooraf af zodat jij en de ouders hier tijd voor hebben. Je kunt dit doen bij het kind thuis of in het clubhuis. Tijdens het gesprek kun je ingaan op de leefsituatie, de ontwikkeling van het kind, de beperking(en), de medicatie en andere bijzonderheden. Neem een lijstje met punten mee die je wilt bespreken. Vul het gezondheidsformulier in. Zo vergeet je niets. Natuurlijk vertel je ook hoe alles reilt en zeilt in jullie groep: hoe lang de kennismakingsperiode duurt, welke Scoutfit jullie dragen, welke regels er in jullie groep zijn, hoe hoog de contributie is.

Sommige groepen hebben een kennismakingsbrochure waarin dit alles nog een keer omschreven staat. Je kunt de ouders en verzorgers ook vragen of ze tijd hebben om af en toe eens bij te springen. Misschien vindt een van de ouders het leuk om mee te helpen met de grote schoonmaak van het clubhuis, met het opknappen van de kampeerspullen of het rijden naar het kamp. Indien gewenst kun je een proefperiode van drie maanden afspreken, waarin je met elkaar nog eens goed kijkt of de klik er van beide kanten is. Na de drie maand heb je dan een mooie gelegenheid om bij de ouders terug te komen op hoe het gaat in de groep.

Kinderen in een woonvoorziening

Sommige kinderen met een beperking verblijven in een woonvoorziening. Dat kan een pleeggezin zijn, een gezinsvervangend tehuis of een woning op een instellingsterrein. De begeleiding in een woonvoorziening kan regelmatig wisselen. Spreek daarom af wie jullie contactpersoon is. Zo voorkom je misverstanden. Als er meer kinderen in de woning zitten, is het handig om in je leidingteam iemand de algemene contacten te laten onderhouden met de woning. Sommige kinderen hebben een mentor. Je houdt dan contact met deze mentor. Met de wisselende roosters van de mentoren is het praktisch gezien soms lastig overleggen over bijvoorbeeld over de financiële bijdrage voor het kamp. Maak zaken daarom tijdig bespreekbaar. Communicatie per mail werkt vaak goed. Soms is het verstandig een keer te gaan kijken in de woning en daar een afspraak te plannen met de mentor. Net zoals je een kennismaking met de ouders doet.

Het overvliegen/de overgang

Een belangrijk aandachtspunt om tijdig met de ouders te bespreken, is de overgang naar een volgende speltak. Het is een vaak voorkomend probleem dat kinderen met een (verstandelijke) beperking bij de welpen prima meedraaien en dat het bij de scouts niet meer gaat. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van de kinderen in de scoutsleeftijd. De groep kan het beste wanneer ze een kind met een beperking opnemen direct aangeven dat per speltak besproken moet worden wat de (on)mogelijkheden zijn. Dan is het ook een minder grote teleurstelling voor het kind en de ouder. Als groep mag je aangeven wat wel en niet je mogelijkheden zijn, dat is geen discrimineren.

Zorg dat tijdig met de ouders samen kijkt wat de mogelijkheden nog zijn. Soms kan een kind nog een jaar langer blijven in de oude speltak. Soms zijn er een binnen een andere Scoutinggroep mogelijkheden voor dit kind en soms houdt het op binnen jouw groep.

Laat het kind tijdig kennis maken met de nieuwe groep en de leiding. Ook voor de kennismaking met de andere jeugdleden en leiding is het aan te bevelen vooraf al een paar keer met de nieuwe speltak mee te draaien. Zo kunnen alle partijen met elkaar kennismaken en voor een goede overdracht zorg dragen. Laat ook de ouders tijdig kennismaken of een keer meekijken met de nieuwe speltak.

8.2 Hoe houd je ouders en verzorgers op de hoogte?

Je kunt ouders en verzorgers uitnodigen om bij het begin of het einde van de bijeenkomst koffie te drinken. Zorg in elk geval dat er op die momenten iemand is om de ouders te woord te staan. Daarnaast kun je één keer per jaar (of vaker) een activiteit organiseren waaraan de ouders en verzorgers kunnen deelnemen. Dit kan een ouderavond of ouder-en-kindweekend zijn.

De mail, een (digitale) nieuwsbrief of groepsblad vormen ook goede middelen om de ouders en verzorgers te informeren. Vertel wat je tijdens opkomsten hebt gedaan en kondig nieuwe activiteiten aan. Zo blijven ouders en verzorgers op de hoogte. Let erop dat de ouders en verzorgers alle informatie krijgen. Soms vergeet een kind een brief of uitnodiging thuis af te geven en komt deze pas weken later boven water. Maak hierover afspraken met ouders en verzorgers. Probeer de kinderen een eigen stukje verantwoordelijkheid te geven. Wees samen trots als het ze gelukt is om de brief af te geven. Stuur ook een mail aan de ouders en verzorgers, zeker als blijkt dat deze constructie niet waterdicht is. Ook dit kun je met de kinderen bespreken. Als ouders gescheiden zijn, informeer dan beide ouders als dat de wens is. Indien het nodig is om van elke opkomst een terugkoppeling te geven aan de ouders, zorg dan voor een mailtje (spreek de vorm van communiceren vooraf af) waarin je kort vertelt hoe de opkomst is verlopen en of en welke bijzonderheden er waren. Vraag de ouders een reactie ter kennisgeving van ontvangst van de mail

Valkuilen

In het contact met ouders zal je moeten uitkijken niet in sommige valkuilen te stappen.

Overbezorgd

Ouders van – met name – thuiswonende kinderen willen hun kind soms te veel beschermen. Zij kunnen bijvoorbeeld aanbieden om mee te helpen zodat hun kind kan wennen aan de groep en zich meer op zijn gemak zal voelen. Het is niet erg als dit een keer gebeurt, maar maak er geen gewoonte van. Stel hen gerust en vertel achteraf hoe het is gegaan, zodat deze bezorgdheid afneemt. Een kind dat normaal niet alleen buiten komt, nu op kamp een tocht laten lopen in een groep, kan voor ouders erg lastig zijn. Ouders zijn vaak niet bekend met de manier waarop Scouting gespeeld wordt, zij kunnen een remmende factor zijn of worden in het programma, omdat ze diverse activiteiten tegenhouden, uit angst, onbekendheid of overbezorgdheid.

Gekleurde informatie

Houd er ook rekening mee, dat de informatie van ouders gekleurd kan zijn. Ouders zijn gewend dat hun kind sommige dingen niet of juist wel heel goed kan. Probeer als leidinggevende objectief te blijven. Scouting is een nieuwe situatie voor het kind. Soms kunnen kinderen meer dan ouders denken en groeien ze enorm. Soms overschatten de ouders hun kind, of willen ze zo graag dat hij het wel kan. Tijdens een kennismakingsperiode kun je rustig bekijken of hun informatie juist is. Geef ouders dan ook zaken terug als het op Scouting anders is.

Gezinsproblematiek

Het wil ook wel eens gebeuren dat ouders problemen hebben met hun eigen situatie en die van hun kind. En dat ze jouw mening vragen over hoe het kind moet worden aangepakt. Of vader of moeder

niet juist te streng of slap is, etc. Meng je er niet in! Ook al werk je als professional met deze kinderen in je werk, op Scouting ben je vrijwilliger. Je ziet het een kind alleen tijdens de opkomst. Je kunt de ouders eventueel doorverwijzen naar andere instellingen, zoals jeugdzorg, school, maatschappelijk werk, de huisarts, Centra voor Jeugd en Gezin en ouderverenigingen. Soms is er in het gezin al begeleiding aanwezig via een instantie en kun je daar naar verwijzen.

Tips:

- Spreek af wie er in je team contactpersoon is voor de ouders/verzorgers.
- Spreek een contactpersoon af voor de kinderen die in een tehuis zitten.
- Spreek een kennismakingsperiode af.
- Betrek ouders/verzorgers bij je groep: nodig ze uit tijdens een activiteit.
- Maak een groepsblad of nieuwsbrief: ouders/verzorgers blijven zo op de hoogte van jullie activiteiten.
- Stuur een kopie van brieven en uitnodigingen naar de ouders/verzorgers.
- Wees alert op de valkuilen.